

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΜΑΤΙΑ

Γυναίκες που τις γδέρνει το φως

Στο προηγούμενο έργο του Στέφανου Δασκαλάκη οι ανθρώπινες υπάρξεις απουσιάζαν. Η απουσία τους γινόταν μυστηριακή, σαν κάποιος να τις κυνηγούσε. Αφηναν τα αποτυπώματά τους και έφευγαν ξαφνικά, για όγγωστη αιτία. Στο χώρο έμεναν μισοφαγωμένες τροφές εδώ κι εκεί, έξτρωτα τραπέζια, πεταμένα σκεύη. Οι άνθρωποι αναχωρούσαν λίγο πριν φτάσει ο ζωγράφος, λες και η συνάντησή τους την τελευταία σπιγμή ματαιωνόταν. Οταν έφτανε ο καλλιτέχνης ζωγράφιζε τα ίχνη τους σαν ιδιοφυής εγκληματολόγος της σήμανσης, που πιστεύει πως με την ποίηση και την ακρίβεια της ζωγραφικής αποκαλύπτεις πειστικότερα την αλήθεια

των τεκμηρίων. Το βλέμμα του με ένταση αξιολογούσε ως σημαντικό το παραμικρό αντικείμενο και απέδιδε με εικόνες τη μοναξιά και τη θλίψη της γιορτής που τελείωσε απότομα, συνθέτοντας ουσιαστικά ένα δοκίμιο για την απουσία.

Ποια διαδρομή ακολούθησε ο Δασκαλάκης, που τον έφερε μπροστά στις γυναίκες που τώρα ζωγραφίζει; Είχαν προηγηθεί μυστικές συναντήσεις τα προηγούμενα χρόνια; Προβάλλουν μέσα από σκούρο φόντο και στέκονται σαν μνημεία της καθημερινότητας, ανεβασμένες συνήθως σε μικρά βάθρα. Η τελετουργία της απουσίας στην προηγούμενη ζωγραφική του προετοίμασε τη, σπιλιζαρισμένη τώρα, συμφωνική πα-

ρουσία της ανθρώπινης φιγούρας. Ο Δασκαλάκης μάς βάζει με απαραίλλη ζωγραφική μυθοπλασία εντός του μυθολογικού κόσμου των γυναικών που μοιάζουν να εκρήγνυνται από την αγωνία της ύπαρξης και το ανεκπλήρωτο αίτημα για αυθεντική ζωή. Αν πλοσιάσεις κοντά βλέπεις πως τις γδέρνει το φως.

Οι φιγούρες του μπορούν να

συμπυκνώνουν τα διδάγματα των μεγάλων δασκάλων αιώνες πριν, ταυτοχρόνως με τις σύγχρονες αναζητήσεις και τη δραστικότητα της έκφρασης στον εικοστό πρώτο αιώνα. Οι ζωγραφίες του γίνονται κομμάτι της ιστορίας της τέχνης στην Ελλάδα και ενεργό ερέθισμα για το παρόν και το μέλλον της ζωγραφικής στον τόπο μας. Κάποτε είχε γράψει: «Ζωγραφίζω με τη συναίσθηση ότι η πράξη της ζωγραφικής πρέπει να περιέχει και την ευθύνη για το μέλλον. Το παρόν μας θα είναι ο "παράδοση" του μέλλοντος. Βέβαια το πραγματικό "μήνυμα" που στέλνουμε είναι αυτό που θα θελήσουν να θρουν οι επερχόμενοι. Είμαστε στην απόλυτη "διακριτική τους ευχέρεια"».

ΛΑΚΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ
(μέχρι 24/1, Αίθουσα Τέχνης Αθηνών)